

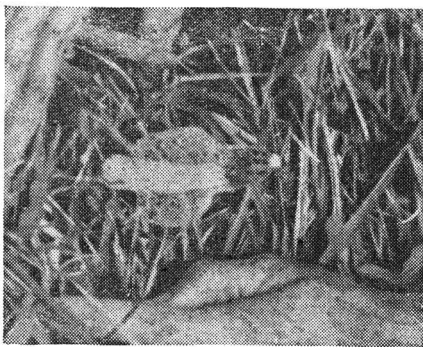
niets meer over; de ruine van een tempel, die in 1938 nog aanwezig was, bleek geheel gesloopt te zijn en ook alle beelden waren verdwenen. De bezienswaardigheden bestaan thans voornamelijk uit twee graven, die een bedevaartplaats vormen waar wierook wordt gebrand en men gebeden verricht. De tocht werd voortgezet na een blik te hebben geslagen op de graven en de enorme vegetatie, die zich ontwikkelde op de plaats waar vroeger een belangrijke stad met een beroemde universiteit had gestaan. Onder de bomen viel vooral op de *Sono keling* (*Dalbergia latifolia*) met zeer zware plankwortels en voorts een *s o k a* (*Ixora ambonica*) die de voor een heester wel wat uitzonderlijke hoogte van 5 m had bereikt. Ook langs de hellingen van de Bukit had een dichte vegetatie zich een plaats veroverd en slechts wat stenen van een uitzonderlijk formaat toonden aan, dat er vroeger mensen hadden gewoond. De aanwezigheid van orchideeën bracht de gedachten weer naar het heden terug en de verzamelingen werden uitgebreid met de onaanzienlijke bladloze *Taeniophyllum* spec., die chlorophyl in de wortels bezit en in het midden de microscopische bloempjes draagt. Op de terugweg werd nog een vlinder waargenomen, die zelfs woudlopers met een jarenlange rimboe-ervaring nimmer hadden waargenomen; de kleuren waren helder rood, wit en roetzwart terwijl de onderzijde lichtere nuances van rood en bruin vertoonde tezamen met dofzwart. Later werd bevonden dat het zeer vermoedelijk *Limenitis procris neutra* was geweest. Belast en beladen met orchideeën, varens en andere planten werd tenslotte in versnelde pas de weg terug afgelegd.

Excursie langs de Djambi pijpleiding van de B.P.M. op 10 Mei 1953

In verband met de bevindingen waarvan in "Tropische Natuur" van December 1952 op blz. 130 gewag is gemaakt, werd een hernieuwd bezoek aan de Palembang/Djambi pijpleiding op het programma geplaatst. De opkomst — ook die van Indonesische zijde — was bevredigend.

Naast al hetgeen, dat reeds de vorige maal genoemd werd, werden in de loop van de excursie nog enige nieuwe waarnemingen gedaan, waaromtrent het volgende kan worden verteld.

De vegetatie bleek over verreweg het grootste deel van het 12 km lange traject uit moerasplanten en -bomen te bestaan, waaronder de slanke witstammige kaju gelam met zijn grijsgroene bladeren de boventoon voerde. Grote delen van het zwaardere moerasbos waren gekapt en tot sawahs omgevormd, dan wel reeds weer verlaten en verwilderd. Een troep grijze kra-
apen (*Macaca irus*) gaf leven aan die

Djamur kentjing andjing.

delen van het bos, welke nog betrekkelijk ongerept gebleven waren en in het ondiepe, stromende water langs het dijklichaam van de pijpleiding, werden honderden vissen waargenomen, die tegen de stroom opzwoommen; de voornaamste soorten waren: *g a b u s*, *t o m a n*, *s e p a t* en *t e m p a l o*.

Op de dijk zelf werd een "gesluierte dame" gevonden, behorende tot de groep der stinkzwammen. De zwam heeft een vuil donkergroene kop met een netwerk van witte richels. De sluiër is oranje gekleurd. De Indonesische naam die ons opgegeven werd was "djamur kentjing andjing".

Tegen het einde van de excursie gaf een troep roetzwarpe l u t u n g s (*Presbytis pyrrhus*) acte de presence door zich te verraden met een luidruchtige terugtocht. Tenslotte werd het terrein droger en wuivende alang-alang velden strekten zich aan weerszijden van de dijk uit over een flauw golvend landschap. In de laagten moest overigens een enkele maal toch nog dapper worden geplast, aangezien de dijk daar weggespoeld bleek te zijn. Die plaatsen boden echter weer gelegenheid om nog wat vissen te vangen en zo konden een aantal exemplaren van de d j u l u n g (*Dermogenys pusillus*) en *Acanthoptalmus* worden buitgemaakt.

Na nog een kort stuk zwaar heuvelland te hebben doorkruist, kwam een verkeersweg in het zicht en daarmee het einde van de excursie.

MEDEDELING HOOFDBESTUUR

In Djakarta bestaan sinds geruime tijd een Aquariumclub en een Tuinclub. De eerste heeft een eigen orgaan, de tweede niet. Daarom richtte de Tuinclub tot ons een verzoek om samenwerking, waarbij haar leden merendeels algemeen lid van onze vereniging zouden worden. Voor ons betekent dit een uitbreiding van ons ledental en een verhoogde oplage van ons orgaan. Deze uitbreiding kan zeer belangrijk zijn, daar inmiddels afdelingen van de Tuinclub zijn opgericht in plaatsen waar wij nog steeds geen afdelingen hebben. Het zou voor de Tuinclub dan een groot voordeel zijn, indien zij in de Tropische Natuur zouden kunnen beschikken over enige plaatsruimte voor artikelen, mededelingen enz., uiteraard onder goedkeuring van het ingezondene door de redactie. Waar dit in zeker opzicht de aard van ons tijdschrift enigszins zou aantasten, wil het Hoofdbestuur gaarne de mening der leden hierover horen, alvorens ter zake een beslissing te nemen. Gaarne zien wij daarom brieven van leden, c.q. afdelingsbesturen tegemoet, terwijl dit onderwerp tevens op de agenda zal worden geplaatst van de eerstvolgende Algemene Ledenvergadering.

MEDEDELING REDACTIE

Een index op de delen 32 en 33 zal bij het eerste nummer van jg 34 verschijnen.